

**Відділ освіти
Верхнянської сільської ради
Станьківська гімназія**

«Герої не вмирають, герої поміж нас...»

Виконав:

*Учнівський колектив
Станьківської гімназії*

Керівник:

*вчитель історії
Станьківської гімназії
Ямнич Світлана Михайлівна*

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ, ГЕРОЇ ПОМІЖ НАС	4
1.1. ВОЛОДИМИР КОЛЯНО - ВОЇН З ПОЗИВНИМ “ЧЕЧНЯ”....	4
1.2. АНДРІЙ ПІХМАНЕЦЬ - ГЕРОЙ, ЩО ЗАХОПЛЮВАВСЯ АВІАМОДЕЛІЗМОМ	6
1.3. ВЛАДИСЛАВ ЧУДАКОРОВ - ЧУЙНИЙ ТА БЛАГОРОДНИЙ ЗАХИСНИК З ВЕЛИКИМ ТА ДОБРИМ СЕРЦЕМ.....	8
ВИСНОВКИ.....	11
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	12
ДОДАТКИ.....	13

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Україна має унікальну історію воїнства. Кожна її сторінка сповнена звитягами різних поколінь оборонців рідної землі, які сформували особливий характер та образ сучасних захисників і захисниць України, провідними рисами яких є патріотизм, відчайдушність, відвага і честь.

Тема боротьби за українську державність, сьогодні актуальна як ніколи. Важко собі було й уявити, що і в XXI столітті за українську державність, соборність та незалежність буде рясно проливатись кров нашого народу. Страшним лихом і незагоєними ранами увірвалась у життя українського народу війна. Справжня, жорстока, кровопролитна війна, в якій гинуть діти, жінки, цивільне населення, українські воїни, цвіт української нації. Як і століття назад, на захист нашої держави стали дочки і сини України. Їх об'єднала українська земля та бажання жити у вільній країні.

Мета:

- дослідити життєвий та бойовий шлях воїнів сучасної російсько-української війни, які віддали свої життя за Україну (на прикладі Владислава Чудакорова, Володимира Коляно, Андрія Піхманця)

Практична значущість пошуково-дослідницької роботи може полягати в публікації основних результатів дослідження на сторінках монографій, підручників, наукових статей; матеріали можуть використовуватись під час проведення наукових конференцій, семінарів, лекцій, круглих столів, виховних заходів, присвячених цій темі.

Виховний аспект дослідження. Сотні, тисячі героїчних українців віддали свої життя, щоб ворогу не вдалося знищити наш народ, українську націю, нашу свободу, наше минуле, сучасність і майбутнє. Нашим святим обов'язком зробити все, щоб історія кожного воїна стала відомою всім українцям, усім європейцям, усім у світі. Люди мають цінувати те, що зробили

й роблять наші захисники, обов'язково це пам'ятати й шанувати. Історія кожного воїна має бути відома всім.

РОЗДІЛ 1. ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ, ГЕРОЇ ПОМІЖ НАС

У кожної епохи свої герої. Про одних говорить вся країна, весь світ, іншим присвячують вірші, ще про когось пишуть в книжках з історії, а деяких, можливо, ви знаєте особисто. Настав той час, коли про героїв не кричать, їм просто вклоняються з усією вдячністю за їх героїзм та відважність.

Колись ми читали про героїв в підручниках з історії, а тепер ми живемо з ними в один час. Всі воїни, які воюють та захищають нас, стали героями – героями нашого непростого часу.

Із села Станькова воює близько 30 воїнів, в тому числі і на передових позиціях. Жорстока та кривава війна, яку розгорнула російська федерація на території нашої суверенної держави, щодня забирає життя найкращих представників української нації. На жаль, війна забрала життя жителів нашого села - Володимира Коляно, Андрія Піхманця, Владислава Чудакорова [Див. дод. А].

1.1. Володимир Коляно - воїн з позивним “Чечня”

Коляно Володимир Володимирович, позивний “Чечня” – старший солдат, командир радіо відділення взводу зв'язку, народився 26 липня 1995 року в селі Орищі Іваничівського району на Волині. Через деякий час сім'я переїхала в село Радовичі того ж району [Див. дод. Б].

Володимир зростав веселим, кмітливим та допитливим хлопчиком. Як старший син, він був підтримкою та опорою для матері, допомагав у вихованні сестри Олесі. Володимир піклувався про своїх рідних, був вірним другом, хорошим порадником, душею компанії. *“В дитинстві Володя допомагав по господарству, нас корів на полі. Був дуже слухняним. Мріяв стати поліцейським”* – згадує мама Володимира.

Середню освіту здобув у Радовичівській загальноосвітній школі I-II ступенів. Після школи навчався в Сокальському професійному ліцеї на Львівщині, де отримав професію “секретар керівника, оператор комп'ютерного

набору”. Після навчання був призваний для проходження строкової в місті Бровари.

Демобілізувавшись з армії, Володимир відправився на роботу до Польщі. Там познайомився зі своєю майбутньою дружиною Світланою. Пара побралася в 2018 році. Володимир прийняв двох дітей дружини від першого шлюбу, як своїх рідних, а згодом в них зі Світланою народилася спільна донечка Евеліна. Дівчинка стала татом радістю і потіхою.

На будь-якій роботі Володимир був працьовитим, проявляв відповідальність та старанність. Він працював на підприємстві “Завод Пінопласт” сторожем, а потім у ТЗОВ “Гудвеллі Україна” готувачем кормів. На початку 2021 року Володимир з дружиною купили будинок в селі Станькова Калуського району Івано-Франківської області. *“Володя був дуже добрим, завжди усміхненим. За всі ці роки я навіть нічого негативного не можу пригадати. Купили будинок, планували купити машину і щасливо виховувати дітей...”* – розповідає дружина Світлана [3].

З дитинства у Володимира було підвищене відчуття відповідальності. Тому, коли почалося повномасштабне вторгнення російських загарбників до України, Володимир був серед перших, хто став на захист Батьківщини. 2 березня 2022 року, не сказавши нікому, він пішов до військкомату, звідки разом з іншими добровольцями згодом був відправлений на навчання, а потім у зону бойових дій. Сєвєродонецьк став його першим полем битви.

Побратим Василь Гук розповідає: *“Позивний ‘Чечня’ ми йому дали, бо мав гарну чорну бороду. Ми разом їхали з військкомату, були разом у Кам'янці-Подільському. Підтримували зв'язок і одне одного. Розмову завжди закінчували фразою ‘Бережи себе!’”*

Володимир боровив Сєвєродонецьк та Лисичанськ на Луганщині. 19 червня 2022 року під час виконання бойового завдання з виявлення і знешкодження противника в місті Лисичанськ Володимир загинув. Поховали героя в рідному селі Радовичі на Волині.

Нагороджений орденом “За мужність” III ступеня та медаллю “Незламним героям російсько-української війни” (посмертно), а також дипломом почесного громадянина Калуської міської територіальної громади (посмертно). Своє захоплення нумізматикою Володимир не забував до останніх днів і навіть на війні колекціонував монети. Зараз його колекцію зберігають і поповнюють рідні.

Ще одним Героєм, який віддав за Батьківщину найцінніше – життя є Андрій Піхманець.

1.2 Андрій Піхманець Герой, що захоплювався авіамоделізмом.

Піхманець Андрій Ігорович – головний сержант 1 стрілецької роти, народився 11 грудня 1993 року в селі Станькова Калуського району Івано-Франківської області. В перший клас пішов у місцеву школу, а потім навчався в школі номер 7 міста Калуш, куди переїхав зі сім'єю. Перша вчителька Галина Василівна згадує: *“Андрійко запам'ятався мені кмітливим, спокійним, хлопчиком з допитливими оцінками”* [1].

Захоплювався авіамоделізмом. У Калуші сім'я проживала в гуртожитку “Мрія”. Після школи Андрій вступив до Калуського політехнічного коледжу. В 2015 році був призваний для проходження строкової служби в Державну спеціальну службу транспорту поблизу Маріуполя. На службі отримав звання молодшого сержанта. Після демобілізації Андрій працював за кордоном, по приїзду разом з братом робили ремонт і облаштовували власну квартиру, яку він дуже любив і створював там затишок [2].

В листопаді 2022 року його мобілізували до лав Збройних сил України. Мати Андрія, яка працювала в Італії, допомагала купити все необхідне. *“Андрій був світлим і дуже життєрадісним хлопцем. Мав багато планів. Коли йшов на війну, то просив мене не чіпати інструменти до його приходу. Він збирався повернутися, будувати майбутнє і бути щасливим. Я й не чіпаю...чекають ті інструменти його на полиці”* – розповідає мама [4].

Волонтерка пані Оксана поділилася спогадами: *“Ми купували машину для підрозділу Андрія. Хвилювався, щоб я не мала клопотів. Потім перераховував свої власні кошти на інші збори”*[Див. дод. В].

Військовий капелан Василь Бахмут з позивним “Кардинал” згадує: *“Спокійний, добрий хлопець. Його побратим Тарас розказав, що Андрій виніс його пораненого без свідомості з поля бою. Сам був невисокий і худорлявий, а виніс на плечах набагато більшого за себе побратима і доставив до точки евакуації ”*

В червні 2023 року Андрія нагородили знаком “Золотий Хрест” наказом Головнокомандувача Збройних сил України Валерія Залужного.

Командир роти, позивний "Аскольд" ділиться спогадами: *"Відповідальний хлопець, якому можна було довірити будь-яку задачу і бути впевненим, що вона буде виконана. Ніколи не жалівся і не жалів ні сил, ні ресурсів щоб допомогти іншим. Коли Андрій купував щось собі, наприклад, чохол на дуло автомату, то брав і для інших. В такі моменти ми бачили його сутність – щедрю, турботливу і відповідальну людину".*

Андрій воював на Харківському, Донецькому та Луганському напрямках [Див. дод. Г].

1 липня 2023 року поблизу населеного пункту Невське Луганської області Андрій загинув під час виконання бойового завдання. Поховали героя в рідному селі Станькова на Івано-Франківщині. Воїну посмертно присвоєно звання “Почесний громадянин Калуської міської територіальної громади”.

Брат Богдан розповідає: *“Брат був моїм другом і найкращим прикладом, який мені відомий! Справжньою опорою і підтримкою. Андрій ніколи не зміг би обманути інших. Це нам нагадування про те, що справедливість має бути основою наших відносин. Ми будемо завжди сумувати за ним і ніколи не забудемо його посмішку, доброту та безмежну любов, яку він нам дарував. Брат назавжди залишиться в наших серцях!”*

Серце обливається кров'ю, коли від нас йдуть найкращі. Таким був Владислав: щирим, добрим, з великим чуйним серцем... Таким він назавжди

закарбувався у нашій пам'яті. Як згадують педагоги Владислава: “Владислав запам'ятався нам справедливим та радісним юнаком, який завжди був на боці добра і справедливості. Під час навчання виявляв розсудливість та цікавість до пізнання нового [5].

1.3 Владислав Чудакоров - чуйний та благородний захисник з великим та добрим серцем.

Чудакоров Владислав Олегович, позивний “Чудік” – молодший інспектор прикордонної служби 1 категорії, народився 25 червня 1998 року в місті Донецьк [Див. дод. Д].

В п'ять років разом із мамою Владислав переїхав у село Станькова на Івано-Франківщині, де потім народився його молодший брат Артур, якого він дуже любив. Навчався в Станьківській школі I-II ступенів. Був творчим, активним, брав участь у різних шкільних заходах [Див. дод. Е].

Після 9 класу вступив до політехнічного коледжу, а потім до Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, де здобув кваліфікацію магістра за спеціальністю “Механічна інженерія”. Між сесіями їздив на роботу до Польщі. Потім працював на виробництві в Івано-Франківську.

Владислав дуже красиво малював і любив робити різні креслення. Також захоплювався металообробкою, металоконструкціями. Добре володів німецькою мовою. Владислав завжди був на боці добра, тому без вагань взяв повістку, коли в Україні почалася повномасштабна війна. Мама не хотіла відпускати сина, плакала, але він просив не тримати його, бо прийняв рішення. 5 серпня 2022 року Владислава мобілізували для проходження військової служби. Спочатку він проходив навчання в Чопі на Закарпатті, потім в Києві та у Львові. Владислав склав присягу на вірність українському народу та здобув військову спеціальність – інспектор інженерного обслуговування державного кордону. Після всіх навчань служив у прикордонній службі “Ужгород” [2].

Бригаду Владислава перевели на Бахмутський напрямок в населений пункт Курдюмівка. Його побратим Гуслан Олексій з позивним “Вуйко” згадує: *“Мало є настільки добрих людей, як Чудік. Ніколи ні на кого не кричав, нікого не образив. Дуже виконавчий і відповідальний. Ми мріяли, що після війни він приїде до мене на Закарпаття”*.

На той час сім'я Владислава була в Іспанії. Одного разу мама зателефонувала, а він сказав, що зранку йде на позицію і з ним буде відсутній зв'язок. 4 серпня 2023 року Владислав прийняв свій останній бій поблизу населеного пункту Курдюмівка і загинув під час авіанальоту. Саме тоді його мама і брат Артур поверталися додому. Страшну звістку їм сповістили, коли вони вийшли з церкви. Поховали героя в селі Станькова 9 серпня 2023 року [2].

Керівник Владислава старший лейтенант Гаража Ярослав Едуардович з позивним “Гараж” розповів: *“Можу сказати, що Владислав Чудакоров був дуже вправним військовим, чудовим підлеглим та просто хорошою людиною зі своїми цілями та поглядами, яких він завжди притримувався. На жаль, він єдиний мій підлеглий, якого я не зміг повернути батькам живого і здорового...”*.

Кожна людина, яка знала Владислава, пригадує його як чуйного і благородного юнака, який був опорою та підтримкою для мами і брата.

Отець Володимир поділився своїми спогадами: *“Хлопець з дитинства прислужував у церкві. Серед всіх дітей був найпослушнішим. Завжди у церкві, в неділю і у свята. Я залишав парафію, їздив на роботу закордон. Повернувся, а він вже виріс. Такий був самодостатній, з мудрим поглядом ще з дитинства...”*[Див. дод. Ж].

Спогадами про друга дитинства поділився станьківчанин о. Микола Зомчак, який служить в Українській Православній Церкві в штаті Огайо (США). *“Разом з Владиславом прислужували при православному храмі Святого Архистратига Михаїла. Неодноразово ходили колядувати, прославляючи Христа разом. Дуже теплі та приємні спогади. Пригадую в один з років, заколядовані кошти передали воїнам АТО. Сьогодні воїном є Владислав, полеглим воїном — вічним Героєм нашого народу!» — розповів о. Микола...”*

Добре і чуйне серце Владислава назавжди залишиться у пам'яті всіх, хто його знав...

Свобода не дається задарма. Але ціна, якою платимо за волю й незалежність надзвичайно висока, невимовно болісна, підступно жорстока – обірване життя захисників України. Війна приносить гіркі сльози, людські втрати, сирітські заплакані очі та материнську біль, тривогу і рани, які неможливо загоїти жодними ліками. Але є ті, на плечах яких тримається спокій. Це наші захисники – сильні, відважні, мужні і нескорені. Низький уклін та щира подяка нашим мужнім захисникам і захисницям, які боронять українську землю від ворожого та злого окупанта. Їхні подвиги неоціненні та повсякдень нагадують нам, якою страшною ціною дістається свобода та незалежність волелюбної нації.

А ми збережемо пам'ять про кожного Героя, який віддав життя за незалежність України. У нашому селі, 22 жовтня 2023 року, відбулося відкриття меморіальних інтерактивних дощок загиблим захисникам України – Владиславу Чудакорову, Андрію Піхманцю, Володимирі Коляно [Див. дод. К, Л].

Говорячи про пам'ять ми кажемо не про минуле. Ми говоримо про те, що живе у нашому серці, що живе у нас всередині. Герої не вмирають - вони живуть, поки ми продовжуємо їх місію. Вони живуть серед нас – живі та загиблі. І поки пам'ять про них впливає на наші дії та вчинки – ми будемо перемогати.

***Захисникам, які загинули
за світле майбутнє України присвячується...***

Нам потрібні Герої живі,
Але чомусь так складається доля.
Йдуть до Бога назавжди від нас,
Йдуть до Бога справжні Герої!

Небо наповнюється Ангелами
Добрими, ніжними, світлими.

Ми ж бо втрачаєм найкращих
Вірних синів України...

Схиляєм голови в скорботі,
Серця стискаються від болю.
Ми пам'ятаємо Героїв,
Вони боролися за волю!

Автор С. Ямнич

ВИСНОВКИ

24 лютого 2022 року розпочалася нова доба в історії українського народу- доба незламності, супротиву, відстоювання волі та незалежності нашої держави. За ці дні ми довели всім і в тому числі собі, що ми незламна нація, ми стоїмо і будемо стояти до останнього. Війна це руйнування, жертви, втрати. На вулиці ХХІ ст. а в Європі йде війна, знищено міста, долі невинних людей. Символом незламності для українців зараз є наші воїни, які захищають наш сон в холодну зимову ніч, жертвують життям заради спокою в містах.

Ми, діти нового покоління, знову змушені відстоювати своє право жити у вільній державі. Ми не дозволимо державі – терористу досягнути успіху в її підлих намірах на нашій землі, ми не відступимо, не віддамо і не пробачимо; жоден загиблий герой та мирний житель не буде забутий, жодне злочиння рашистів не залишиться безкарним. Ми точно знаємо, за обірвані життя наших Захисників України, за вбивство нічим не повинних тисяч мирних жителів України, в тім числі дітей, рашистська федерація заплатить сторицею. А перемога, яку щодня окроплюють своєю кров'ю найкращі з кращих наших співвітчизників – обов'язково буде за нами!

І так хочеться, щоб і наші нащадки жили у вільній країні, працювали на благо своєї Батьківщини. І нашим святим обов'язком є зберегти ту Соборність, незалежність, волю, яку так довго та важко здобували наші прашури, і за яку сьогодні українські патріоти кладуть голови на східному кордоні.

«Смійся, лютий враже та не дуже, бо все гине, – слава не поляже!». Слава про наших мужніх захисників не поляже ніколи, бо нашим святим обов'язком є зробити все, щоб історія кожного воїна стала відомою всім українцям, усім європейцям, усім у світі. Сотні, тисячі героїчних українців віддали свої життя, щоб ворогу не вдалося знищити наш народ, українську націю, нашу свободу, наше минуле, сучасність і майбутнє. Люди мають цінувати те, що зробили й роблять наші захисники, обов'язково це пам'ятати й шанувати. Історія кожного воїна має бути відома всім.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

Неопубліковані джерела

1. Записано від Булавинець Галини Василівни- першої вчительки Андрія Піхманця . Проживає в м. Калуш
2. Записано від Зомчак Марії Дмитрівни - старости села Вилки і Станькова. Проживає в с. Станькова.
3. Записано від Коляно Світлани Миколаївни - дружини воїна Коляно Володимира. Проживає в с. Станькова.
4. Записано від Піхманець Марії- матері Андрія Піхманця. Проживає в м. Калуш.
5. Записано від педагогів Владислава Чудакорова: першої вчительки Дарії Іванівни, класного керівника- Олександри Петрівни та інших.

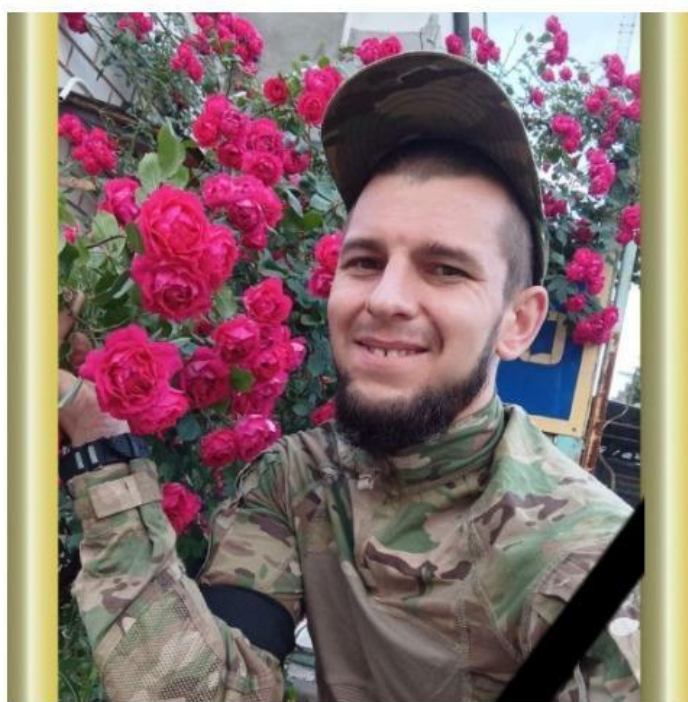
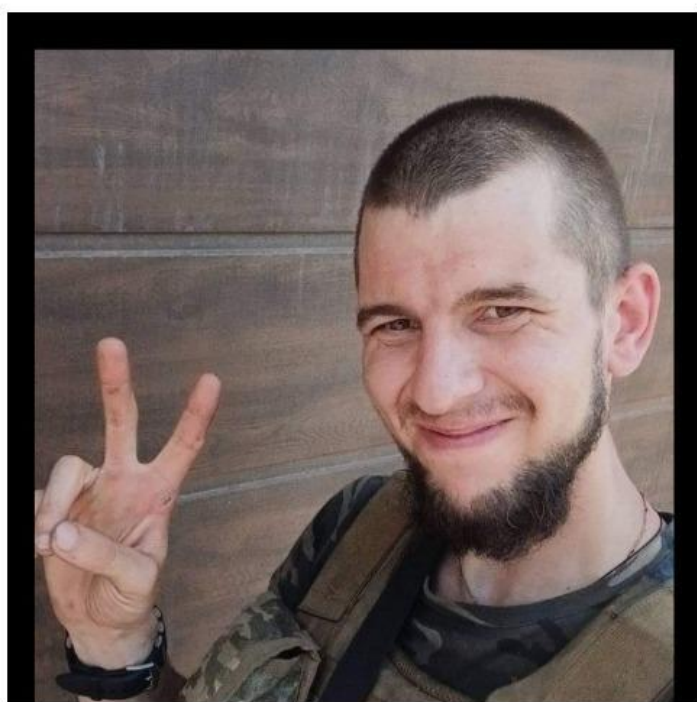
Додаток А

Герої не вмирають, герої поміж нас!
Станьківчани, які загинули у боротьбі з ворогом.

Додаток Б

Володимир Коляно- воїн з села Станькова
Загинув 19 червня 2022 року під Лисичанськом

Сповідання на старшого солдата **КОЛЯНО Володимира Володимировича**
(військове звання, прізвище, ім'я, по батькові)

номер _____

військоволужбний, всяй загину, номер, знак безпеки, потрапив до полону)
вдано начальнику Казушського РВК Івано-Франківської області.

20 _____ року.

(посад, військове звання, підпис, ініціали і прізвище)
/Ініціалі відрізу/

Начальнику Казушського РВК
Івано-Франківської області

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ
УКРАЇНИ
ВІЙСЬКОВА ЧАСТИНА
А4053
Код 26630939
« 19 » червня 2022 р.
№ 1075

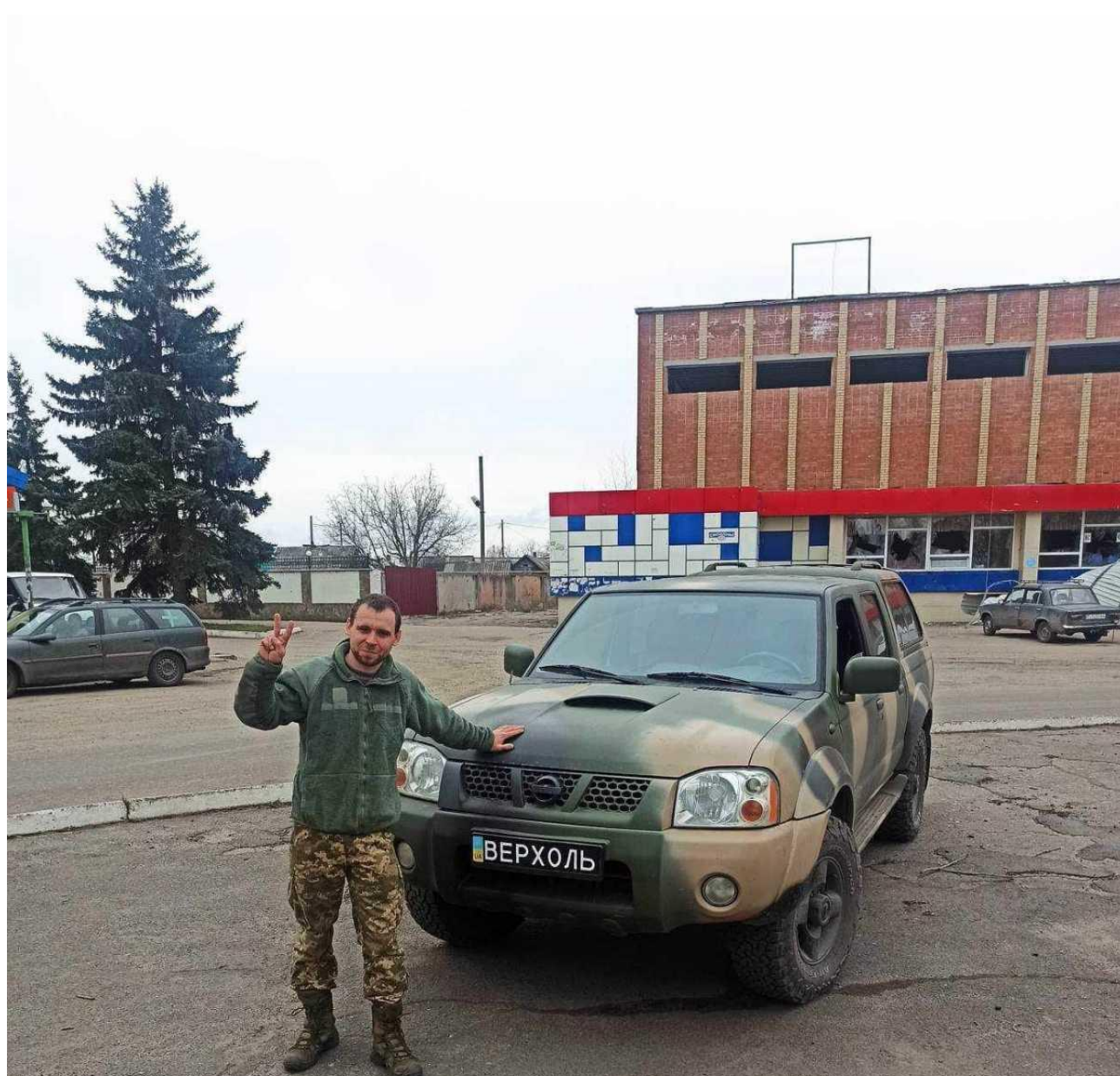
СПОВІЩЕННЯ ПРО СМЕРТЬ

Прошу сповістити гр. **Коляно Світлану Миколаївну**
яка проживає - Івано-Франківська область, Казушський район, с. Станькова, вул. Галицька
178, тел.: 050 732 2188

(місце проживання сім'ї або близьких родичів)
про те, що її _____ чоловік
(рідин - чоловік, син, батько, брат)

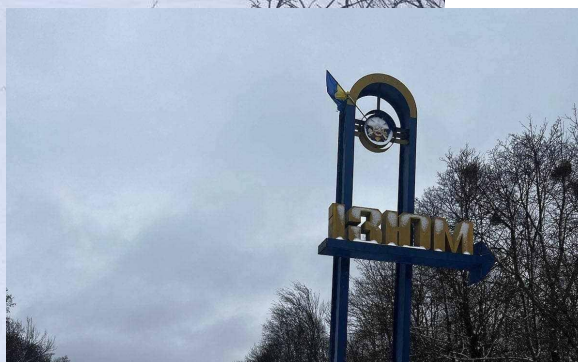
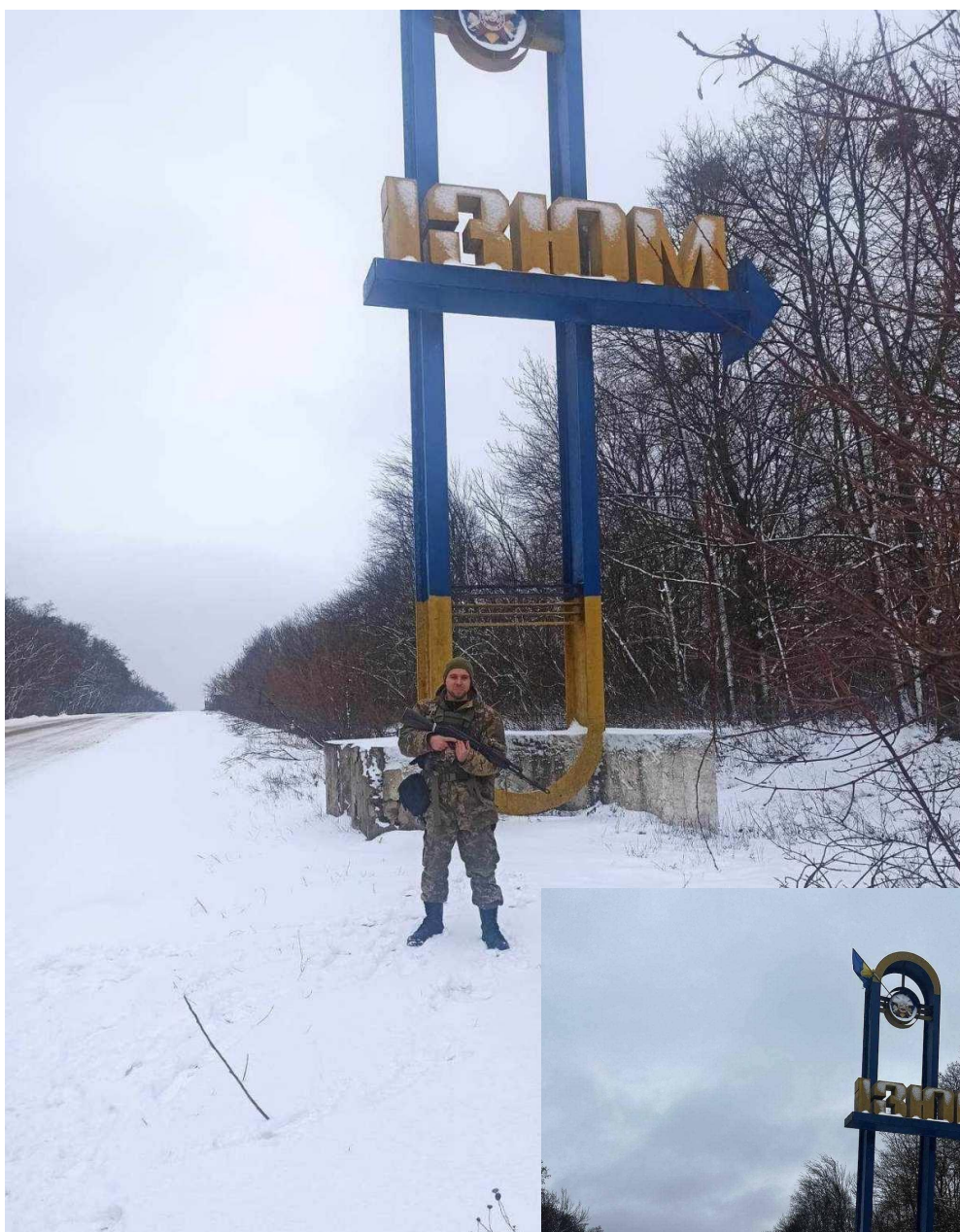
Додаток В

Андрій Піхманець - воїн з села Станькова

Додаток Г

Андрій Піхманець воював Харківському, Донецькому та Луганському напрямках

Додаток Д

Владислав Чудаков - молодший інспектор прикордонної служби 1 категорії

Воїн з с. Станькова

Додаток Е

Шкільне життя Владислава

Додаток Ж

Владислав Чудакоров у дитинстві прислугує у церкві

Додаток К

Меморіальні інтерактивні дошки полеглим Героям

у цьому селі проживав

**Коляно
Володимир
Володимирович**

(26.07.1995 – 19.06.2022)

командир радіо відділення взводу

у цьому селі проживав

**Піхманець
Андрій
Ігорович**

(11.12.1993 – 01.07.2023)

Головний сержант 1 стрілецького взводу

Додаток Л

Сквер пам'яті Героїв у с. Станькова

